

Sygn. akt I C 581/23 upr.

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2023 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Piotr Szutenberg

Protokolant: sekretarz sądowy Joanna Drozdowska

po rozpoznaniu w dniu 6 listopada 2023 r. roku w G.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko A. D.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej A. D. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 11.917,64 zł (jedenaście tysięcy dziewięćset siedemnaście złotych sześćdziesiąt cztery grosze) wraz z odsetkami:

#.

- umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 10.029,65 zł (dziesięć tysięcy dwadzieścia dziewięć złotych sześćdziesiąt pięć groszy) od dnia 15 maja 2023 r. do dnia zapłaty;
- ustawowymi za opóźnienie od kwoty 397,72 zł (trzysta dziewięćdziesiąt siedem złotych siedemdziesiąt dwa grosze) od dnia 8 grudnia 2022 r. do dnia zapłaty;
- ustawowymi za opóźnienie od kwoty 1.490,27 zł (tysiąc czterysta dziewięćdziesiąt złotych dwadzieścia siedem groszy) od dnia 15 maja 2023 r. do dnia zapłaty;

2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 4.367 zł (cztery tysiące trzysta sześćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty.

Sygn. akt I C 581/23 upr.

UZASADNIENIE

1. *Stanowiska stron*

Pozwem z dnia 15 maja 2023 r. powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanej A. D. kwoty 11.917,64 zł wraz z odsetkami: maksymalnymi za opóźnienie od kwoty 10.029,65 zł, ustawowymi za opóźnienie od kwoty 397,72 zł od dnia 8 grudnia 2022 r. do dnia zapłaty oraz ustawowymi za opóźnienie od kwoty 1.490,27 zł od dnia 15 maja 2023 r. do dnia zapłaty. Powód domagał się także zasądzenia od pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż swoje roszczenie wywodzi z faktu zawarcia przez pozwaną w dniu 12 czerwca 2020 r. z (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowy kredytu o numerze (...). Powód jest następcą prawnym kredytodawcy. Umowa została zawarta na okres 60 miesięcy. Dnia 4 listopada 2020 r. strony zawarły aneks, który wydłużył okres kredytowania o 5 miesięcy. Środki z tytułu przedmiotowej umowy zostały przekazane pozwanej. Pozwana była zobowiązana do spłaty zaciągniętego zobowiązania w ratach w wysokości 263,14 zł w okresach miesięcznych i nie wywiązała się ze zobowiązania terminowego dokonywania spłat. W związku z brakiem płatności powód wezwał pozwaną do zapłaty należności oraz pouczył ją o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację, jednakże działania powoda nie doprowadziły do uregulowania zadłużenia. W konsekwencji powód pismem z dnia 24 sierpnia 2022 r. wypowiedział umowę, stawiając zobowiązanie w stan natychmiastowej wymagalności. Na roszczenie powoda składała się: kwota 10.029,65 zł tytułem należności głównej (niespłaconego kapitału), kwota 397,72 zł tytułem odsetek umownych za okres korzystania z kapitału wysokości 7,20% od dnia 19 kwietnia 2022 r. do dnia 18 października 2022 r. oraz kwota 1.490,27 zł tytułem odsetek za opóźnienie w wysokości 24,50% od dnia 19 kwietnia 2022 r. do dnia 14 maja 2023 r.

(pozew, k. 2-5)

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego stanowiska podniosła, że zawarta przez nią umowa kredytu jest nieważna w całości w związku z ubezpieczeniem w niej przewidzianym. W ocenie pozwanej osoby podpisujące umowę nie miały uprawnień do wykonywania czynności faktycznych i prawnych w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego. Wskazała przy tym, że umowa ubezpieczenia była związana z umową kredytu jako jej zabezpieczenie, zaś bez tego ubezpieczenia umowa nie zostałaby zawarta, a tym samym jest nieważna w całości. Pozwana zakwestionowała także fakt przekazania ubezpieczycielowi przez powoda składki ubezpieczeniowej. Umowa ubezpieczenia nie wskazywała jakich ryzyk dotyczy ubezpieczenie i jakie świadczenie z tego tytułu ma otrzymać kredytobiorca. Pozwana zakwestionowała także skuteczność postanowień umowy dotyczących prowizji, które z uwagi na jej wysokość stanowią niedozwolone klauzule umowne. Nadto pozwana powołała się na złożone oświadczenie w przedmiocie skorzystania z sankcji kredytu darmowego z uwagi na nieuprawnione naliczanie odsetek od kredytowanych kosztów kredytu skutkujące nieprawidłowym określeniu RRSO w umowie. Niezależnie od powyższego pozwana zakwestionowała, by umowa została jej skutecznie wypowiedziana oraz zaprzeczyła wykazaniu roszczenia co do wysokości.

(odpowieź na pozew, k. 104-107)

W piśmie procesowym z dnia 4 sierpnia 2023 r. powód podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie. Wskazał, iż wysokość dochodzonego przez niego roszczenia wynika z przedłożonych dokumentów, a w szczególności umowy kredytu, którą pozwana podpisała. Powód zaprzeczył także jakoby umowa kredytu zawierała niedozwolone klauzule umowne. Wbrew twierdzeniom pozwanej powód nie doliczył do kosztów kredytu dobrowolnej składki ubezpieczeniowej, zaś ustalone przez niego pozaodsetkowe koszty kredytu mieściły się w granicach określonych przez ustawę. Umowa ubezpieczenia nie była przy tym przyczyną zawarcia umowy kredytu, a jedynie zabezpieczeniem kredytodawcy z uwagi na ryzyko związane z obsługą należności. Ponadto pozwana we wniosku o udzielenie kredytu sama wyraziła wolę zawarcia umowy ubezpieczenia. Powód wskazał także, że w związku z oświadczeniem pozwanej o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia towarzystwo ubezpieczeniowe dokonało na jej rzecz zwrotu świadczenia z tytułu składki ubezpieczeniowej. Na dzień zawarcia umowy poprzednik prawny powoda miał status agenta ubezpieczeniowego, a tym samym posiadał stosowne uprawnienia do zawierania umów ubezpieczenia. W sprawie ziściły się wszystkie przesłanki umożliwiające wypowiedzenie umowy kredytu, zaś wypowiedzenie zostało skutecznie doręczone pozwanej. Powód podniósł również, iż brak jest podstaw do uznania zasadności złożonego oświadczenia o sankcji kredytu darmowego z uwagi na fakt, że dokumentacji kredytowa zawiera wszelkie informacje wymagane treścią art. 30 ustawy o kredycie konsumenckim.

(pismo procesowe powoda, k. 128-137)

2. Ustalenia faktyczne

W dniu 9 czerwca 2020 r. A. D. złożyła w (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. wniosek o udzielenie kredytu konsumenckiego o nr (...) w którym zawnioskowała o udzielenie kredytu w kwocie 10.000 zł na okres 60 miesięcy. Wniosła również o skredytowanie (przez doliczenie do wyżej wskazanej kwoty kredytu) kosztów jego udzielenia w postaci: 1) prowizji za udzielenie kredytu; 2) składki na ubezpieczenie 3) kosztu korzystania z usług dodatkowych świadczonych przez Pośrednika Kredytowego przy udzielaniu kredytu. Formularz wniosku o udzielenie kredytu zawierał możliwość oświadczenia o zamiarze sfinansowania kosztów udzielenia kredytu z własnych środków. W karcie informacyjnej kredytobiorcy, stanowiącej załącznik do wniosku o udzielenie kredytu, wskazano, iż wysokość kwoty składki ubezpieczeniowej w ramach ubezpieczenia „Pakiet spokojna spłata” wynosi 1.904,61 zł. Suma ubezpieczenia wynosiła 13.225,76 zł i odpowiadała kwocie udzielonego kredytu. Dokumenty zostały podpisane przez pozwaną A. D..

(dowody: wniosek o udzielenie kredytu konsumenckiego, k. 27-28; karta informacyjna kredytobiorcy, k. 29-31)

Pozwana A. D. (kredytobiorca) zawarła w dniu 12 czerwca 2020 r. z (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą w W. (kredytodawca) umowę kredytu konsumpcyjnego gotówkowego o nr (...) w wysokości 13.225,76 zł. Powyższa kwota została udzielona pozwanej na okres 60 miesięcy na sfinansowanie: a) potrzeb konsumpcyjnych kredytobiorcy; b) prowizji bankowej za udzielenie kredytu płatnej jednorazowo; c) składki ubezpieczeniowej z tytułu umowy ubezpieczenia „Pakiet spokojna spłata”. Całkowita kwota kredytu wynosiła 10.000 zł.

W związku z zawarciem przez pozwaną kredytu i jego udzieleniem, kredytobiorca miał ponieść następujące koszty: a) prowizji bankowej za udzielenie kredytu płatnej jednorazowo w kwocie 1.321,25 zł; b) składki ubezpieczeniowej z tytułu umowy ubezpieczenia „Pakiet spokojna spłata” w kwocie 1.904,51 zł oraz c) odsetek od kapitału kredytu w wysokości 2.578,21 zł. Zgodnie z oświadczeniem pozwanej zawartym we wniosku o udzielenie kredytu, bank kredytował koszty udzielenia kredytu, które związane były z prowizją bankową oraz składką ubezpieczeniową. Kredyt był oprocentowany według stałej stopy procentowej w wysokości 7,20% w stosunku rocznym. Całkowita kwota do zapłaty przez kredytobiorcę wynosiła 15.803,97 zł. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania (RRSO) na dzień zawarcia umowy wynosiła 21,4%. Raty kredytu były równe oraz płatne w okresach miesięcznych 18. dnia każdego miesiąca. Wysokość raty kredytu wynosiła 263,14 zł z zastrzeżeniem, że wysokość pierwszej raty kredytu, która była ratą wyrównawczą, nie mogła być wyższa niż 278,71 zł. Pierwsza rata kredytu była płatna do 18 lipca 2020 r., a ostatnia do 18 czerwca 2025 r.

W przypadku opóźnienia w terminowym regulowaniu przez pożyczkobiorcę zobowiązań pieniężnych wynikających z umowy, bank uprawniony był do pobierania od kwoty niespłaconych w terminie zobowiązań podwyższone odsetki w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie określonych w art. 481 § 2¹ k.c.

Zabezpieczenie kredytu polegało na wskazaniu banku jak uprawnionego do otrzymania świadczenia z umowy ubezpieczenia z tytułu zgonu kredytobiorcy A. D. do wysokości salda kredytu na dzień wypłaty świadczenia.

Bank był uprawniony do rozwiązania umowy z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia między innymi w przypadku opóźnienia kredytobiorcy z zapłatą pełnej raty wynikającej z harmonogramu spłat, za co najmniej jeden okres płatności pod warunkiem wezwania kredytobiorcy przez bank do zapłaty zaległości w terminie nie krótszym niż 14 dni roboczych i braku spłaty zaległości w odpowiedzi na to wezwanie we wskazanym przez bank terminie, a także w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu.

(dowody: wniosek o udzielenie kredytu konsumenckiego, k. 27-28; karta informacyjna kredytobiorcy, k. 29-31; umowa kredytu konsumpcyjnego gotówkowego, k. 32-39; formularz informacyjny, k. 40-43)

Wraz z umową kredytu konsumpcyjnego gotówkowego o nr (...) pozwana A. D. zawarła z Towarzystwem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą we W. umowę ubezpieczenia w zakresie ryzyka zgonu oraz poważnego zachorowania oraz z Towarzystwem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą we W. umowę ubezpieczenia w zakresie ryzyka utraty stałego źródła dochodów lub złamań w wyniku nieszczęśliwego wypadku. Umowy zostały zawarte na podstawie warunków ubezpieczenia „Pakiet spokojna spłata”. Agentem ubezpieczycieli był (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W..

Pozwana A. D. wskazała kredytodawcę jako uprawnionego do odbioru świadczenia z tytułu jej zgonu do wysokości zobowiązania z tytułu umowy kredytu na dzień wypłaty świadczenia. Suma ubezpieczenia z tytułu zgonu wynosiła 13.225,76 zł.

(dowody: wniosek o zawarcie umowy ubezpieczenia/polisa, k. 44-47 i k. 149-150v; karta informacyjna (...), k. 48, k. 151 i k. 154; pakiet spokojna spłata, k. 49-53 i k. 151v-153v; wydruk z portalu (...) rejestru pośredników ubezpieczeniowych, k. 158)

Kredytodawca wypłacił pozwanej kwotę udzielonego kredytu wysokości |10.000 zł oraz zgodnie z jej dyspozycją pobrał z kwoty kredytu kwotę 1..321,25 zł tytułem prowizji oraz przekazał ubezpieczycielowi składki z tytułu zawartych umów ubezpieczenia w wysokości odpowiednio 1.655,97 zł oraz 248,54 zł. Pozwana została objęta ochroną ubezpieczeniową w związku z zawartymi umowami.

(dowody: potwierdzenia złożenia dyspozycji przelewu, k. 138-140; zaświadczenia, k. 155-156)

W dniu 4 listopada 2020 r. pozwana A. D. złożyła wniosek o restrukturyzację zadłużenia. W związku z utratą pracy wniosła o zmianę wysokości raty poprzez wydłużenie okresu kredytowania o 5 miesięcy oraz o karencję w spłacie kredytu na okres 3 miesięcy. Wobec powyższego, w tym samym dniu, kredytodawca (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. zawarł z pozwaną aneks nr 1 do umowy kredytu konsumpcyjnego gotówkowego o nr (...) z dnia 12 czerwca 2020 r. na mocy którego wydłużył pozwanej okres kredytowania o 5 miesięcy oraz wprowadził karencję w spłacie całości rat kapitałowo-odsetkowych na okres 3 miesięcy.

(dowody: aneks nr 1 do umowy kredytu konsumpcyjnego gotówkowego, k. 54-57; wniosek o restrukturyzację zadłużenia, k. 58; harmonogram spłat kredytu, k. 59-60)

Pismem z dnia 30 czerwca 2022 r. (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wezwał pozwaną A. D. do uregulowania w terminie 14 dni roboczych od daty doręczenia wezwania zaległości w kwocie 795,14 zł pod rygorem wypowiedzenia umowy. Ponadto pozwana została poinformowana o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację powstałego zadłużenia, w terminie 14 dni od daty doręczenia wezwania. Wezwanie okazało się bezskuteczne. Pismo zostało podpisane przez pracownika Banku (...), który posiadał pełnomocnictwo do składania oświadczeń woli i wiedzy w imieniu banku. Pozwana odebrała pismo w dniu 8 lipca 2022 r.

(**dowody:** wezwanie do zapłaty wraz z załącznikami, k. 61-65; informacja o śledzeniu przesyłki, k. 66-67; pełnomocnictwo, k. 157)

Pismem z dnia 24 sierpnia 2022 r. (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wypowiedział pozwanej A. D. umowę kredytu konsumpcyjnego gotówkowego o nr (...) w związku z nieuregulowaniem zaległości w spłacie kredytu. Pozwana mimo wypowiedzenia umowy nie spłaciła powstałego zobowiązania. Pismo zostało podpisane przez pracownika Banku (...), który posiadał stosowne umocowanie do składania oświadczeń woli i wiedzy w imieniu Banku. Pozwana odebrała pismo w dniu 1 września 2022 r.

(**dowody:** oświadczenie banku o wypowiedzeniu umowy, k. 68; zawiadomienie, k. 69; informacja z systemu śledzenia przesyłek, k. 70-71; pełnomocnictwo, k. 157)

Pismem z dnia 26 października 2022 r. (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wezwał pozwaną do spłaty całego powstałego zadłużenia w kwocie 10.559,32 zł w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania. Wezwanie okazało się bezskuteczne. Pismo zostało podpisane przez pracownika Banku (...), który posiadał stosowne umocowanie do składania oświadczeń woli i wiedzy w imieniu Banku.

(**dowody:** ostateczne wezwanie do zapłaty, k. 72; informacja z systemu śledzenia przesyłek, k. 73-74; pełnomocnictwo, k. 157)

Decyzją Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z dnia 28 września 2022 r. rozpoczęto w stosunku do (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. przymusowe postępowanie restrukturyzacyjne w formie instytucji pomostowej. Zgodnie z powyższą decyzją do instytucji pomostowej Bank (...) S.A. utworzonej przez (...) z dniem 3 października 2022 r. przeniesiono (...) Bank S.A. obejmujące ogół praw majątkowych wierzyciela pierwotnego według stanu na dzień 30 września 2022 r. Bank (...) S.A. zmienił następnie nazwę na (...) S.A. W związku z powyższym na powoda przeszły prawa i obowiązki z umów zawartych przez (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. przed dniem wszczęcia przymusowego postępowania restrukturyzacyjnego

(**dowody:** odpis KRS, k. 9-11; decyzja Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, k. 12-24; uchwała nr 4/2022 zarządu spółki Bank (...) Spółka Akcyjna z dnia 3 października 2022 r., k. 25-26)

Pismem z dnia 29 czerwca 2023 r. A. D., działając przez pełnomocnika, złożyła powodowi oświadczenie o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego w stosunku do umowy o nr (...). W jego treści pozwana wskazała, że oprocentowanie umowne naliczono za cały okres obowiązywania umowy od kredytu obejmującego również kredytowane koszty, podczas gdy brak jest podstaw do naliczania odsetek od prowizji i innych kosztów wówczas, gdy są one kredytowane. Wobec powyższego koszty pożyczki nie zostały podane w sposób pełny i nie wprowadzający w błąd.

(**dowody:** oświadczenie o kredycie darmowym, k. 108 wiadomość email, k. 108v)

3. Ocena dowodów

Podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie stanowiły dokumenty przedłożone przez strony niniejszego postępowania, które nie budziły wątpliwości sądu co do swojej wiarygodności. Żadna ze stron nie zgłaszała przy tym zarzutów, które mogłyby podważyć autentyczność zgromadzonego materiału dowodowego.

Sąd nie uwzględnił przy ustalaniu stanu faktycznego załączonych przez pozwaną wraz z odpowiedzią na pozew orzeczeń sądów powszechnych wraz z uzasadnieniami. Przedłożone dokumenty zakwalifikować należało wyłącznie jako przedstawienie stanowiska procesowego strony w kwestiach prawnych dotyczących przedmiotu niniejszego postępowania.

4. Ocena prawna

Strony nie kwestionowały faktu zawarcia umowy kredytu na warunkach w niej opisanych. Spór sprowadzał się do odmienności stanowiska co do ważności umowy, skuteczności zawartych w niej postanowień, zgodności z prawem w zakresie naliczania odsetek umownych od kredytowanych kosztów kredytu, jak też skuteczności jej wypowiedzenia oraz udowodnienia roszczenia co do wysokości.

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Podstawą odpowiedzialności strony pozwanej było zobowiązanie wynikające z zawartej umowy o kredyt konsumpcyjny gotówkowy. Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Do umowy kredytu, obok ustawy Prawo bankowe, znajdują zastosowanie także przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. Zgodnie bowiem z art. 3 ust. 2 pkt 2 tej ustawy za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę kredytu w rozumieniu przepisów prawa bankowego.

W ocenie Sądu strona powodowa wykazała zasadność dochodzonego przez siebie roszczenia co do zasady i wysokości. Podniesione przez stronę pozwaną zarzuty nie zasługiwały na uwzględnienie.

Sąd nie podzielił stanowiska strony pozwanej jakoby umowa kredytu gotówkowego była nieważna w całości w związku z zawartymi w niej postanowieniami w przedmiocie ubezpieczenia. Zdaniem pozwanej osoby podpisujące umowę oraz deklarację przystąpienia do ubezpieczenia nie miały uprawnień do tego rodzaju czynności, a tym samym zawarcie w imieniu banku umowy kredytu wraz z ubezpieczeniem było nieważne. Zauważyć należy, że powód przedłożył dokumenty z których wynikało, że (...) Bank S.A. na dzień zawarcia umowy miał status agenta ubezpieczeniowego wpisanego do rejestru agentów ubezpieczeniowych przez Komisję Nadzoru Finansowego pod numerem (...) i był podmiotem uprawnionym do wykonywania czynności agencyjnych na rzecz zakładów ubezpieczeń. Sam fakt posiadania lub nieposiadania uprawnień do zawierania tego typu umów nie wpływa przy tym w ocenie Sądu na ich ważność. Żaden przepis ustawy nie przewiduje sankcji nieważności umowy ubezpieczenia zawartej przez osobę, która działając w imieniu ubezpieczyciela nie posiada statusu agenta ubezpieczeniowego. Powołane przez stronę pozwaną orzecznictwo dotyczyło zupełnie odmiennej sytuacji faktycznej i prawnej niż ta jaka miała miejsce w realiach niniejszej sprawy, bowiem traktowało o nieważności umowy pośrednictwa nieruchomości, nie zaś umowy ubezpieczenia zawartej jako zabezpieczenie kredytu gotówkowego.

Za pozostający bez znaczenia dla rozstrzygnięcia uznać należało powoływaną przez pozwaną okoliczność, jakoby warunkiem zawarcia umowy było ustanowienie zabezpieczenia poprzez zawarcie umowy ubezpieczenia. Sama dopuszczalność takiego sposobu zabezpieczenia nie budzi najmniejszych wątpliwości, bowiem jest to powszechnie spotykana praktyka w obrocie związanym z kredytami konsumpcyjnymi. Art. 6 lit. b) ustawy o kredycie konsumenckim przewiduje ubezpieczenie jako usługę dodatkową związaną z zawarciem umowy kredytu, zaś art. 7 ust. 3 ustawy wprost umożliwia uzależnienie zawarcia umowy kredytu od zawarcia umowy ubezpieczenia.

Bezzasadny okazał się także zarzut pozwanej jakoby powód nie przekazał ubezpieczycielowi otrzymanej składki ubezpieczeniowej. Powód przedłożył stosowne zaświadczenia od ubezpieczycieli oraz potwierdzenia przelewów, z których w sposób jednoznaczny wynikał fakt przekazania składki oraz objęcia pozwaną ochroną ubezpieczeniową – zgodnie z warunkami zawartej umowy ubezpieczenia.

Podsumowując tę część wyводу podkreślić trzeba, że pozwana zawarła umowę kredytu konsumpcyjnego gotówkowego w której *expressis verbis* wyszczególniono, na jakie cele będzie przeznaczona cała kwota przyznanej pozwanej kredytu, a następnie złożyła wiosek o zawarcie umowy ubezpieczenia na wypadek zdarzeń tam określonych. Informacja o wysokości składki widniała nie tylko karcie informacyjnej – stanowiącej załącznik do wniosku o udzielenie kredytu ale również w samej umowie kredytu gotówkowego. Tym samym pozwana miała pełną świadomość o wysokości składek oraz o konieczności ich poniesienia. Zauważyć także należy, iż pozwana wyraziła zgodę na włączenie składki ubezpieczeniowej do umowy – tj. sfinansowania jej przez powoda, przy jednoczesnym założeniu, iż będzie ona spłacana w comiesięcznych ratach kredytu. Jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 12 września 2013 r. sygn. akt IV CSK 91/13 - umowa ubezpieczenia, towarzysząca zawarciu umowy o kredyt chroni z jednej strony interes ubezpieczonego w razie zajścia przewidzianych w niej wypadków uniemożliwiających lub znacznie utrudniających wykonanie obowiązków z umowy kredytowej, z drugiej strony pośrednio interes banku zainteresowanego wykonaniem obowiązku z umowy kredytowej przez ubezpieczonego kredytobiorcę. Skoro zatem pozwana zgodziła się na to aby ponieść koszt składki ubezpieczeniowej – co wynikało wprost z przedłożonej dokumentacji – to takie ustalenie niewątpliwie mieściło się w granicach swobody umów. Fakt niewyszczególnienia w umowie kredytu ryzyk jakich dotyczy ubezpieczenie i jakie świadczenia z tego tytułu miałyby otrzymać kredytobiorca nie ma większego znaczenia albowiem w umowie wprost zawarto odniesienie do umowy ubezpieczenia. Niemniej kwestie te były pozwanej wiadome poprzez wyszczególnienie ich w kartach informacyjnych (stanowiących załączniki do wniosku o kredyt jak i umowy kredytu) jak i w samym wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, który został przez pozwaną złożony.

W końcu wskazać należy, że powód udowodnił, że pozwana w trakcie obowiązywania umowy kredytu wypowiedziała umowę ubezpieczenia i otrzymała proporcjonalny zwrot części składki. Przeczy to twierdzeniom pozwanej, by składka nie została przekazana ubezpieczycielowi, zaś zawarcie umowy ubezpieczenia było koniecznym warunkiem udzielenia kredytu.

W ocenie Sądu umowa łącząca strony nie zawierała też niedozwolonych postanowień umownych. Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Przede wszystkim wskazać należy, że kwestionowane przez pozwaną koszty kredytu mieściły się w zakresie maksymalnych pozaodsetkowych kosztów kredytu określonych w art. 36a ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim. Prowizja za udzielenie kwoty kredytu wynosiła 1.321,25 zł, zaś składka ubezpieczeniowa 1.904,51 zł. Tymczasem zgodnie ze wzorem z art. 36 ust. 1 u.k.k., wedle stanu prawnego obowiązującego w dniu zawarcia umowy, uwzględniając ograniczenie z art. 36 ust. 2 u.k.k., maksymalna wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu mogła wynosić aż 10.000 zł, czyli kilkukrotnie więcej. Już powyższa dysproporcja między dopuszczalną przez ustawodawcę, a zastosowaną w umowie, wysokością pozaodsetkowych kosztów kredytu pozwala odrzucić twierdzenia o abuzywnym charakterze pobranych kosztów.

Pozwana podniosła także, że kredytodawca niezgodnie z obowiązującymi przepisami naliczał odsetki kapitałowe również od kredytowanych kosztów kredytu co w konsekwencji powinno skutkować powstaniem uprawnienia do złożenia oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego.

W orzecznictwie sądowym dostrzec można rozbieżność w przedmiocie możliwości naliczania odsetek od środków przeznaczonych na pokrycie kredytowanych kosztów kredytu. Liczne orzeczenia opowiadają się za dopuszczalnością takich postanowień (np. wyrok SO w Poznaniu z 27.05.2022 r., XIV C 210/22, LEX nr 3440970; wyrok SO w Gliwicach z 25.10.2022 r., I C 257/22, LEX nr 3550333; wyrok SO w Warszawie z 31.03.2023 r., V Ca 3217/22, LEX nr 3553822), lecz spotykane są również poglądy kwestionujące to uprawnienie (np.; wyrok SO w Toruniu z 25.05.2022 r., VIII Ca 169/22, LEX nr 3369969; wyrok SO w Sieradzu z 11.01.2023 r., I Ca 478/22, LEX nr 3550701; wyrok SO w Kielcach z 1.02.2023 r., II Ca 1858/22, LEX nr 3511122).

W ocenie Sądu, w świetle przepisów Prawa bankowego oraz ustawy o kredycie konsumenckim, pobieranie odsetek od części kredytu przeznaczonej na sfinansowanie jego kosztów jest dopuszczalne. Stanowisko takie prezentowane jest również w piśmiennictwie (por. Problematyka odsetek od kredytowanych kosztów bankowego kredytu konsumenckiego, Jakub Gil, Marcin Szlaszyński, s. 63, Monitor Prawa Bankowego, Czerwiec 2022; T. Czech, Kredyt konsumencki. Komentarz, wyd. III, Opublikowano WKP 2023, LEX, Komentarz do art. 5 teza 293).

Na wstępie rozważań zauważyć należy, że ustawa o kredycie konsumenckim nie wyłącza stosowania przepisów prawa bankowego wobec kredytów konsumenckich udzielanych przez banki. Zgodnie bowiem z art. 78a Prawa bankowego przepisy ustawy stosuje się do umów kredytu i pożyczki pieniężnej zawieranych przez bank zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim w zakresie nieuregulowanym w tej ustawie. Z kolei wedle art. 3 ust. 2 pkt 2 u.k.k. za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę kredytu w rozumieniu przepisów prawa bankowego. Ustawa o kredycie konsumenckim nie wprowadza przy tym innej definicji umowy kredytu niż ta uregulowana w prawie bankowym.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 Prawa bankowego jednym z obowiązków kredytobiorcy jest zwrot kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami. W doktrynie trafnie zauważono, że pojęcie „wykorzystania kredytu” należy łączyć ze skorzystaniem z kredytu, który został kredytobiorcy uprzednio udzielony i udostępniony na cel określony w umowie. Środki z kredytu zostają wykorzystane z chwilą, gdy realizują interes ekonomiczny kredytobiorcy, a zatem w momencie zadysponowania tymi środkami przez niego zgodnie z umową. Pojęcia kredytu wykorzystanego nie należy przy tym utożsamiać z jego wypłaceniem i zrównywać z pojęciem całkowitej kwoty kredytu, o której mowa w art. 5 pkt 7 u.k.k. Wykorzystanie kredytu następuje w każdym przypadku pozostawienia środków do dyspozycji kredytobiorcy (m.in. w celu spłaty innych zobowiązań kredytobiorcy jak i również pokrycia kosztów udzielonego kredytu). W kontekście omawianej normy prawnej zauważyć należy zatem, że jedynym kryterium decydującym o uprawnieniu do pobrania odsetek od kwoty kredytu jest jego wykorzystanie. Nie jest istotny cel, na jaki udzielono kredytu, ani to czy środki trafiły do rąk kredytobiorcy (por. Problematyka odsetek od kredytowanych kosztów bankowego kredytu konsumenckiego, Jakub Gil, Marcin Szlaszyński, s. 63, Monitor Prawa Bankowego, Czerwiec 2022).

W kontekście powyższych rozważań zauważyć należy, że kredytowane koszty kredytu to nic innego, jak część kapitału kredytu przeznaczona wyłącznie na sfinansowanie odsetek, opłat, prowizji lub innych kosztów ponoszonych przez konsumenta na rzecz kredytodawcy albo osoby trzeciej (np. ubezpieczyciela) w związku z umową o kredyt konsumencki (zob. T. Czech, Kredyt konsumencki. Komentarz, wyd III, Opublikowano WKP 2023, LEX, komentarz do art. 5). Tym samym należy podzielić pogląd, iż finansowanie kosztów kredytu jest jednym z jego celów wprost ujętych w umowie, zaś przekazanie środków z tego tytułu kredytodawcy odbywa się w ramach wykorzystania kredytu na podstawie stosownego zlecenia kredytobiorcy. Oznacza to, że przypadku kredytowania kosztów kredytu wpierv to kredytodawca udostępnia kredytobiorcy pełną kwotę kredytu, zaś kredytobiorca podejmuje decyzję o jej przeznaczeniu na sfinansowanie kosztów kredytu.

Na marginesie zauważyć należy również, że ograniczenie uprawnienia do pobierania odsetek wyłącznie do środków faktycznie udostępnionych konsumentowi podważa funkcjonowanie w obrocie prawnym kredytów konsolidacyjnych oraz niezasadnie różnicuje sytuację kredytobiorców, którzy na potrzeby pokrycia kosztów kredytu zaciągają odrębne zobowiązanie. Wskazać także trzeba, że dopuszczalność pobierania odsetek od kredytowanych kosztów kredytu nie została dotychczas zakwestionowana w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

W szczególności w wyroku z 21 kwietnia 2016 r. w sprawie C-377/14 TSUE nie zajmował się powyższą kwestią, bowiem w omawianym zakresie orzeczenie sprowadzało się do analizy pojęcia całkowitej kwoty kredytu na potrzeby obliczania RRSO w sytuacji, w której koszty kredytu były pokrywane z kapitału kredytu bez jakiegokolwiek dyspozycji kredytobiorcy (pkt 82 – 91 wyroku).

Reasumując dotychczasowe rozważania stwierdzić zatem należy, że przepisy ustawy nie wyłączają możliwości pobierania odsetek od części kredytu przeznaczonej na pokrycie kosztów jego udzielenia. Taka konkluzja jest zasadna w sytuacji, gdy konsument został prawidłowo poinformowany o sposobie wykorzystania kapitału i podjął decyzję co do sposobu jego rozdysponowania, co miało miejsce w realiach rozpoznawanej sprawy. Nie zachodziły zatem przesłanki do uznania, że RRSO w umowie nie zostało prawidłowo określone i brak było podstaw do skorzystania przez pozwaną z sankcji kredytu darmowego.

Ostatnią kwestią wymagającą odniesienia jest okoliczność wypowiedzenia umowy kredytu przez kredytodawcę. Pozwana podnosiła bowiem, że umowa nie została jej skutecznie wypowiedziana, zaś zadłużenie na jakie powoływał się powód nie istniało. Zarzut ten nie zasługiwał na uwzględnienie. To na pozwanej, jako podnoszącej zarzut spełnienia świadczenia, spoczywał obowiązek udowodnienia, iż dokonała spłaty wierzytelności i na dzień wypowiedzenia zadłużenie nie istniało. Pozwana faktu tego nie udowodniła. Zgodnie z art. 75c ust. 1 i 2 Prawa bankowego jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W wezwaniu bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Jak wynika z akt sprawy wezwanie do zapłaty sporządzone przez kredytodawcę spełniało wymogi ustawy i zostało odebrane przez pozwaną. Powód wykazał nie tylko przesłanki uzasadniające zasadność wypowiedzenia pozwanej umowy kredytu ale również wysokość powstałego zadłużenia. Zauważyć należy, iż poza zgłoszeniem zarzutów w tym zakresie strona pozwana nie przedłożyła do akt jakichkolwiek dokumentów świadczących o tym, że zadłużenie wskazywane przez powoda nie istnieje, jak też nie zaprzeczyła wyliczeniom powoda, ograniczając swoją aktywność jedynie do zaprzeczeniu zasadności roszczenia co do wysokości. Bezzasadny okazał się także zarzut pozwanej jakoby wezwanie do zapłaty oraz oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu zostało podpisane przez osobę nieumocowaną do tego rodzaju czynności. Powód przedłożył do akt sprawy pełnomocnictwo, z którego wynikało to, że pracownik banku (...) w dacie sporządzania wezwania do zapłaty oraz oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu był uprawniony do składania w imieniu kredytodawcy oświadczeń woli i wiedzy. Powód udowodnił również doręczenie pozwanej wezwania do zapłaty oraz wypowiedzenia.

Reasumując poczynione rozważania, Sąd uznał, iż podniesione przez stronę pozwaną zarzuty nie zasługiwały na uwzględnienie i zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 11.917,64 zł zgodnie z żądaniem pozwu. Na kwotę uwzględnionego powództwa składały się: kapitał kredytu w kwocie 10.029,65 zł, odsetki kapitałowe w kwocie 397,72

zł oraz określone kwotowo przez powoda odsetki za opóźnienie za okres od 19 kwietnia 2022 r. do 14 maja 2023 r. w kwocie 1.490,27 zł. Wysokość powyższych należności została wykazana przedłożonym przez powoda dokumentem zawierającym szczegółowe rozliczenie kredytu, który nie był kwestionowany przez pozwaną (k. 141-148). Nadto dochodzone kwoty wynikały z zawartej umowy kredytu, zaś pozwana nie wykazała, by spełniła świadczenie z umowy w jakiegokolwiek części. Na podstawie art. 481 § 1 k..c. Sąd zasądził odsetki umowne za opóźnienie w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 10.029,65 zł za okres od 15 maja 2023 r. do dnia zapłaty oraz odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 397,72 zł od dnia 8 grudnia 2022 r. do dnia zapłaty. Wysokość odsetek umownych wynikała z § 7 umowy. Nadto na podstawie art. 482 k.c. Sąd zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie od skapitalizowanych przez powoda odsetek umownych za opóźnienie, tj. od kwoty 1.490,27 zł od dnia 15 maja 2023 r. do dnia zapłaty.

5. Koszty postępowania

O kosztach postępowania orzeczono w punkcie drugim wyroku, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy z art. 98 § 1 k.c., zasądając od pozwanej na rzecz powoda kwotę 4.367 zł tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty. Na zasądzone koszty procesu składało się wynagrodzenie pełnomocnika powoda ustalone na kwotę 3.600 zł w oparciu o § 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, opłata od pozwu w kwocie 750 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. O odsetkach od kosztów procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...);
4. (...).